

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Caput VI. De effectibus Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

De Sacram. Baptismi. Cap. VI. 85
cando; quia hoc ipsum quod est detinere aliena, & proximum laesum non placare, est peccatum. Et ideo peccatoribus baptizatis injungendum est, quod satisfaciant proximis & quod desistant à peccato, non est autem injungendum quòd pro peccatis prateritis aliquam poenam patiantur.

C A P U T VI.

De effectibus Baptismi.

Quaest. I. **Q**UINAM sunt effectus Baptismi?

Resp. Ex Divo Bonaventura, Triplex est effectus Baptismi. Primus characteris impressio: Secundus gratia infusio. Tertius Innocentio restitutio. *S. Bon. in 4to dist. 4. art. 1. q. 3. 1. p.*

Quaest. 2. Quosnam spirituales fructus nobis affert character?

Resp. In Sacramento Baptismi, ait Divus Thomas, imprimitur character, quia per ipsum homo accipit potestatem recipiendi alia Ecclesiae sacramenta; unde Baptismus dicitur esse janua omnium sacramentorum: Deinde distinguit fideles ab infidelibus, ut ait Divus Bonaventura; tum divinae nos participes efficit naturae. Divina Beatitudo, inquit Divus Dionysius, accedentem ad Baptismum in sui participationem recipit, & proprio lumine quasi quodam signo ipsi tradit suam participationem. *D. Th. 3. p. q. 63. art. 6. in corp. S. Dionys. de Eccles. Hierar. ch. cap. 2.*

Sanctus autem Ambrosius ait: Spiritu signamur, ut imaginem ejus & gratiam tenere possimus. Quod tamen intelligi debet de iis qui nullum obicem ponunt gratiae, characterem Baptismi recipiendo in statu peccati. *D. Ambros. lib. 1. De Spiritu sancto, cap. 69.*

D. Th. 3. p.
q. 63. art. 4.
ad 1.

Character, ait Divus Thomas, *directè quidem & propinquè disponit animam ad ea quæ sunt divini cultus exequenda. Et quia hæc idonea non fiunt sine auxilio gratiæ; ex consequenti divini largitas recipientibus characterem, largitur gratiam, per quam dignè impleant ea ad quæ deputantur.*

Quæst. 3. Quosnam fructus affert gratia Baptismalis?

Resp. Plures: Primus est delere omnia peccata tam originalia quàm actualia, ut prædixerat Ezechiel, cap. 16. Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Idem asserit Eugenius IV. in Concil. Florentino: Sacramenti Baptismi effectus est remissio omnis culpæ originalis & actualis. Et, ut ait Divus Augustinus, Generante carne tantummodò trahitur peccatum originale: regenerante autem Spiritu, non solum originalium, sed etiam voluntariorum fit remissio peccatorum.

Secundus effectus gratiæ Baptismalis, est quod nos hæredes efficiat æternæ salutis. Marci 16. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit.

Tertius effectus est incorporatio Christo: Per Baptismum, ait Divus Thomas, aliquis incorporatur Christo quasi membrum ipsius: sicut autem à capite naturali derivamur ad membra sensus & motus, ita à capite spirituali, quod est Christus, derivatur ad membra ejus sensus spiritualis qui consistit in cognitione veritatis, & motus spiritualis, qui est per gratiæ influxum: & ideo consequens est, quod baptizati illuminentur à Christo circa cognitionem veritatis, & fecundentur ab eo fecunditate bonorum operum per gratiæ infusionem.

D. Aug. lib.
1. De Peccatis
meritis & remissione, c. 15.

S. Tho. 3. p.
q. 69. art. 5.
in corp.

De Sacram. Baptismi. Cap. VI. 87

Quartus effectus est consecutio, seu infusio omnium virtutum & donorum. *Manifestum est, inquit Divus Thomas, quod per Baptismum aliquis consequitur gratiam & virtutes.*

D. Tho. 3. p. q. 69. art. 4. in corp.

Ultimus effectus Baptismi, est apertio janua Regni caelestis. *Dicendum, inquit Divus Thomas, quod aperire januam Regni Caelestis, est removere impedimentum, quo quis impeditur Regnum caeleste introire; hoc autem impedimentum est culpa reatus poena; ostensum est autem supra, quod per Baptismum omnis culpa & omnis reatus poena tollitur. Unde consequens est, quod effectus Baptismi sit apertio janua Regni caelestis.*

D. Tho. 3. p. q. 69. art. 7. in corp.

Quest. 4. Baptismus producit-ne eundem effectum in omnibus adultis illud suscipientibus?

Resp. Certum est, Baptismum non producere aequalem effectum in omnibus adultis, quia eum non recipiunt cum aequali dispositione. Adulti vero, inquit Divus Thomas, quia per propriam fidem ad Baptismum accedunt, non aequaliter se habent ad Baptismum. Quidam enim cum majori, quidam cum minori devotione ad Baptismum accedunt; & ideo quidam plus, quidam minus, de gratia novitatis accipiunt: sicut etiam ab eodem igne accipit plus calor qui plus ei appropinquat, licet ignis quantum est de se, aequaliter ad omnes suum calorem effundat.

D. Tho. 3. p. q. 69. art. 8. in corp.

Quest. 5. Quenam sunt bona, quae nobis affert tertius Baptismi effectus, qui est restitutio innocentiae?

Resp. Praecipua sunt duo. Primum est remissio totius poenae debitae peccatis, unde ait Eugenius in Concilio Florentino: Effectus Baptismi est remissio omnis poenae qua pro culpa

debetur. Propterea baptizatis nulla pro peccatis prateritis injungenda est satisfactio, sed morientes antequam culpam aliquam committant, statim ad regnum Cælorum & Dei visionem perveniunt. Et rationem affert Di-

D. Tho. 3. p. q. 69. art. 2. in corp.

vus Thomas. Per Baptismum, inquit, quis incorporatur Passioni & morti Christi, secundum illud Rom. 6. Si mortui sumus cum Christo, credimus quia simul etiam vivemus cum eo. Ex quo patet, quod omni baptizato communicatur Passio Christi ad remedium, ac si ipse passus & mortuus esset. Passio autem Christi est sufficiens satisfactio pro omnibus peccatis omnium hominum; & ideo ille qui baptizatur, liberatur à reatu totius pœne sibi debita pro peccatis, ac si ipse sufficienter satisfacisset pro omnibus peccatis suis.

Alterum est, quod nobis præbet vires contra concupiscentiam, ut ait Glossa. Per Baptismum, inquit, id agitur, ut vetus homo crucifigatur, & corpus peccati destruat; non ita ut in ipso vivente carnis concupiscentia conspersa & innata repente absumatur, & non sit, sed non obsit mortuo, quæ inerat nato.

Quæst. 6. Baptismus in voto, quem Theologi vocant Baptismus flaminis, producit eundem effectum, ac Baptismus fluminis seu aquæ?

Resp. Minimè, ut enim ait Divus Thomas: D. Th. q. 68. art. 2. ad 2. Universalis ablutio fit in perceptione Baptismi & in martyrio, propter quod dicitur, quod in martyrio omnia Sacramenta Baptismi complentur; scilicet quantum ad plenam liberationem à culpa & à pœna. Si quis ergo Catechumenus fit habens desiderium Baptismi (quia aliter in bonis operibus non moveretur, quæ non possunt esse sine fide per dilectionem

De Sacram. Baptismi. Cap. VI. 89

operante) talis decedens, non statim pervenit ad vitam eternam, sed patietur pœnam pro peccatis præteritis; ipse tamen salvus erit quasi per ignem, ut dicitur 1. ad Cor. 3.

Et Divus Bonaventura ait: In Baptismo fluminis, qui est per pœnitentiam & Spiritus sancti gratiam, purificamur à culpa. In Baptismo fluminis purificamur à culpa, & à satisfactoria pœna. In Baptismo sanguinis purificamur ab omni miseria.

Quest. 7. Quinam sunt cæteri Baptismi effectus?

Resp. Baptismus nos efficit idoneos ad alia Sacramenta suscipienda: Unde Si quis Presbyter, ut dicitur in Canone, Ordinatus deprehenderit se non esse baptizatum, baptizetur, & iterum ordinetur.

Quest. 8. Baptismus cum fictione susceptus, producit-ne gratiam, recedente fictione per veram pœnitentiam?

Resp. Per Baptismum fictè susceptum non intelligimus Baptismum simulata & ludicra irrisione collatum, vel receptum, non habentibus ministro & suscipiente intentionem faciendi quod facit Ecclesia; tunc enim evidens est, non solum Baptismum nullum sortiri effectum, sed nec Baptismi essentiam continere, ad cujus perfectionem intentio faciendi quod facit Ecclesia, cum in ministrante, tum in baptizato omninò desideratur.

Per Baptisma ergo fictè susceptum, illud intelligitur in quo quidem omnia ad Sacramenti essentiam pertinentia reperiuntur, & materia debita, & forma solita, & intentio faciendi quod facit Ecclesia: sed tamen per sacrilegam suscipientis, peccati mortalis conficii, nec verâ contritione pœnitentis, voluntatem, non sortitur effectum. His præsupo-

S. Bonav. 30
p. Centilo-
quii, sect. 48.
De Baptismo,

Can. Si quis.
De Presbytero
non baptizato,

Can. *Tunc va-*
lere. De Conf.
 dist. 4.

fuis respondeo, recedente fictione, à Baptismo produci gratiam, ut ait Divus Augustinus relatus in Canone. *Tunc valere incipit ad salutem Baptismus, cum illa fictio veraci confessione recesserit, quæ corde in malitia vel sacrilegio perseverante, peccatorum abolitionem non sinebat fieri.*

D. Tho. 3. p.
 q. 69. art. 10.
 In corp.

Ratio est, quia licet ficta Sacramentorum susceptio mala sit, ipsa tamen Sacramenta sancta sunt, utpote merita Christi virtualiter continentia; manentque in acceptatione divina, cujus proinde voluntatem movent ad eorum effectum ex merito Redemptoris, sublato obice, conferendum: quamvis enim opus mortuum reviviscere non possit, quod nunquam vixit, ac proinde sacrilega Baptismi susceptio vivificari nunquam possit; merita tamen Salvatoris, à quibus totam accipiunt Sacramenta virtutem, semper vivunt, & vitam in Sacramento homini tribuunt per pœnitentiam resurgenti: quod egregio exemplo illustrat Divus Thomas. *Dicendum, inquit, quod Baptismus est quadam spiritualis regeneratio. Cum autem aliquid generatur, simul eum forma recipit effectum forme, nisi sit aliquid impediens, quo remoto forma rei generata perficit suum effectum; sicut simul cum corpus grave generatur, movetur deorsum, nisi sit aliquid prohibens, quo remoto statim incipit moveri deorsum. Et similiter quando aliquis baptizatur, accipit characterem quasi formam, & consequitur proprium effectum, qui est gratia remittens omnia peccata. Impeditur autem quandoque per fictionem: unde oportet quod remotâ ea per pœnitentiam, Baptismus statim consequatur suum effectum.*

Confirmatur ex illo Joannis tertio: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto*

De Sacram. Baptismi. Cap. VII. 91
non intrabit in regnum Cælorum: Unde sic
arguo, nemo potest introire in regnum Cælo-
rum, nisi gratiâ regenerativâ, & peccati ori-
ginalis remissivâ perfundatur: sed gratia rege-
nerativa, & peccati originalis remissiva est
proprius Baptismi effectus: ergo gratia rege-
nerativa & peccati originalis remissiva, quæ
fictio converso in justificatione tribuitur, vir-
tute Baptismi reviviscentis confertur, cum
hujusmodi supernaturalis nativitatis effectus,
nunquam ab Ecclesia, nunquam à Patribus
aliis Sacramentis assertus inveniatur.

CAPUT VII.

De Ceremoniis Baptismi.

Quest. I. QUARE ceremoniæ Baptismi
fieri incipiuntur extra fores
Ecclesiæ?

Resp. Ut ait sanctus Carolus. Ante fores Ec-
clesiæ qui Baptismo initiandi sunt, offerun-
tur, propterea quòd indigni sunt qui more
Fidelium, domum Dei, antequam Christo
Domino se addixerint, ingrediantur.

S. Carolus
Act. p. 4.
De Cerem. quæ
priusquã Baps.
ministrantur, ad-
hibentur.

Quare opus est ut baptizandus aut per seip-
sum, aut per suscipientem, si careat usu ra-
tionis, promittat se velle vivere in fide Ca-
tholicæ Ecclesiæ opitulante gratia Dei.

Quest. 2. Unde impositio nominis, quæ fit
baptizato?

Resp. Nomine denique, inquit sanctus Ca-
rolus, quod parentes imponi volunt, appella-
tur, quod ostendit eum qui Baptismo initia-
tur Christi Domini servituti addici: cum no-
minis impositio signum sit dominii; quam ob
causam cum vellet Deus docere Adam, extra

D. Carolus,
Act. part. 4.
ibid,